

25

1764,3

3/

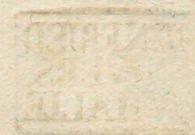
P 104

ORDINIS IVRIDICI
 IN
 ACADEMIA IVLIA CAROLINA
 DECANVS
 D. IO. FRIDERICVS EISENHART
 VIRI
 PRAENOBILISSIMI ATQVE CONSVLTISSIMI
 IOANNIS CHRISTIANI REINHARD
 ACADEMIAE IVLIAE CAROLINAE SECRETARII
 ET FACVLTATIS IVRIDICAE
 ADIVNCTI
 SOLEMNIA INAVGVRALIA INDICIT
 SIMVLQVE
 DE
 NATVRA ET INDOLE COMMVNIONIS BONORVM
 INTER CONIVGES TACITE INITAE
 PAVCA DISSERT.

11
12

SEBASTIANUS IVARICI
IN
ACADEMIA IVIA CAROLINA
DE GAVVS
D. IO. FRIDRICHUS FRIEDRICH
1777
JOHANNES CHRISTIANUS REINHARDT
ADAMUS FRIEDRICH CAROLUS REINHARDT
ET SEBASTIANUS IVARICI
SODALITAS IVIA CAROLINA
DE GAVVS
NATURA ET PROPRIETATE
SODALITATIS IVIA CAROLINA
DE GAVVS
1777

ommunionem bonorum conjugum,
quae nihil aliud est, quam ius quo
vel bona vniuersa vtriusque coniugis,
vel pars eorum consummato matri-
monio, ita communia fiunt, vt ea
constante matrimonio pro indiuiso possideantur, pro
diuiso autem soluto matrimonio communia sint, taci-
te quoque iniuri posse, extra omne dubium positum
est.

A 2

est. Hoc autem semper fieri solet, si coniuges in eiusmodi provincia vel loco ubi illa lege vel consuetudine recepta est, matrimonium absque tabulis nuptialibus contrahunt, et matrimonium iniri contrarium non paciscuntur, tunc enim bonorum inter coniuges communionem statuto vel moribus semel introductam, adprobasse, et iuri statutorio vel consuetudinario se subiecisse censentur. Interim tamen obseruandum est, solam habitationem in loco ubi communio bonorum inter coniuges obtinet, ad eam constituendam nondum sufficere, siquidem inter eas personas quae in municipio, ubi ea in usu est, habitant, sed vel ex singulari priuilegio a magistratus municipalis iurisdictione exemptae sunt, vel suos magistratus habent, vel domino territorii subsunt, nunquam tacite contrahitur, licet ibi matrimonium ineant. Quum enim requiratur, ut is qui ex statuto loci rerum hereditiarum possessionem consequi iisque iuribus frui vult, quae ex communiione bonorum fluunt, cuius loci sit, sequitur ut inter coniuges qui iurisdictioni magistratus municipalis non subiecti sunt, nulla tacite contrahatur communio bonorum, sed eorum successionem secundum ius provinciae aut commune pactis nuptialibus non extantibus esse determinandam. Sola enim habitatio neminem ciuem facit, sed ad subiectionem et fori competen-

sentiam in personalibus domicilii constitutio requiritur,
e. 20. X. de for. competent. GAILIVS Lib. II. obs. 35.

Alia autem quaestio est, an haec inter coniuges
 tacite inita bonorum communio, ad bona immobilia
 alibi sita se extendat? Sunt qui hoc negant et pro ra-
 tione adducunt, quod intuitu bonorum immobilium
 semper iura et statuta illius loci attendenda sint, ubi
 sita sunt, vid. STRYCK *de S. A. I. Diss. I. c. IV. §. 2.*
 ENGAV *in element. iur. german. Lib. I. tit. 16. §. 372.*
 quam sententiam ius Romanum confirmare videtur,
L. 1. 2. C. ubi in rem act. L. vn. C. ubi de heredit. agat.
 Ex hoc autem colligunt, ius hereditarium coniugi su-
 perstiti ex statuto communionem bonorum adproban-
 te, competens, tantum ad ea pertinere bona quae
 sunt sub loco statuti, extra hunc autem sita sub bonis
 communibus non comprehendi, sed in iis secundum
 iura loci ubi sita sunt, successionem determinandam
 esse. Sed re penitus perspecta, facile haec dubia re-
 moueri possunt. Communio enim bonorum vniuer-
 salis, omnia bona, iis tantum exceptis, quae liberae
 coniugum dispositioni non subsunt, tam praesentia quam
 futura comprehendit, adeoque distinctio an in loco
 domicilii an alibi sita sint, merito reiicienda est.
 Quum enim illa bona quae extra domicilium coniu-
 gum

gum sita sunt, etiam eorum dispositioni subsint, recte sequitur, ut coniuges, deficientibus pactis nuptialibus ratione eorum tacitam quoque inierint communionem, vid. ILL. BÖHMER *de iurib. et obligationib. coniug. superstit. ex communione honor. vniuersal.* §. 10. Oritur enim eiusmodi communio bonorum non tam ex statuto, quam tacita coniugum conuentione, cui lex statutaria adhsit, immo pro coniugibus praesumptio militat, quod iura sua in bonis ex legibus domicilii censei velint. Accedit et alia ratio, quod in successione coniugum iura domicilii iuribus rei sitae semper praefenda sint, ut solide ostenderunt B. MENCKEN *in diss. de statut. ciuitat. prouincial. in successione. ab intestat. ad bona etiam alibi sita secund. ius civil. extendendis*, et PVFENDORFF *observation. iur. T. 1. obs. 28. §. 8.* Enimvero cum heres defuncti personam repraesentet, sequitur ut etiam iura fori domicilii agnoscere debeat, siquidem alias maxima oriri posset confusio, si coniugum successio secundum diuersorum locorum iura determinanda esset.

Mentio quoque iniicienda est nominum, an etiam ad ea communio bonorum vniuersalis inter coniuges tacite inita extendenda sit? Secundum iuris Romani placita hoc negandum esse videtur, quia in eo nomina

mina tertiam bonorum speciem a mobilibus et immobilibus separaram constituere dicuntur. Clare hoc adparet ex L. 79. §. 1. D. de legat. 3. vbi CELSVS ait: *His verbis: quae ibi mobilia mea erunt do lego, nummos ibi repositos, ut mutui darentur, non esse legatos, Proculus ait: at eos quos praesidii causa repositos habet, (ut quidam bellis civilibus factitassent) eos legato contineri: et audisse se rusticos senes ita dicentes pecuniam sine peculio fragilem, peculium appellantes, quod praesidii causa seponeretur. Conspirant cum his L. 7. §. 4. D. de pecul. L. 15. §. 2. D. de re iudicat.* Ex his autem colligi potest, sub bonis communibus tantum mobilia et immobilia contineri, nomina autem seu debita excepta videri. Fingamus nunc coniugum alterutri fundum in alieno territorio, vbi communio bonorum vniuersalis ignoratur, oppignoratum esse, quid igitur statuendum erit, si illo defuncto superstes bona durante matrimonio communia sibi vindicare velit? Et sane ius hypothecae quod defuncto coniugi competebar, ex obiecto aestimandum esse viderur, quod cum bonum immobile fuerit, ipsa quoque hypotheca pro immobili haberi debet. Hinc sequi viderur, ut si statuta loci vbi eiusmodi bona immobilia oppignorata sinta sunt, de communione bonorum vniuersali inter coniuges

iuges nihil disponant, superstes quoque coniux fundum defuncto coniugi oppignoratum sibi vindicare nequeat.

Sed facile haec quoque dubia profigari possunt. Quod enim ad nomina attinet ea omnino in classem mobilium veniunt. Cum enim pecunia rebus mobilibus annumeranda sit, actio quae ad illam petendam institui potest, pro re mobili habenda est. Consent. **PAVLVS IVRECONSULTVS L. 15. D. de diuers. Reg. iur.** inquit: *qui actionem habet, ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur.* Pariter extra omnem dubitationis aleam positum est, iura et obligationes in bonis esse, ceu clare patet ex **L. 49. D. de Verb. Significat.** ubi **VLPPIANVS** ait: *aeque bonis adnumerabitur, etiam si quid est in actionibus, petitionibus, persecutionibus.* Nam haec omnia in bonis esse videntur. Iam vero cum communio bonorum vniuersalis omnia bona afficiat, facile patet eam quoque ad nomina iura et obligationes pertinere. Accedit et alia ratio, quae in eo consistit, ut in debito hypothecario pecunia quae debetur obiectum sit, cuius gratia nomen contrahitur et pignora constituuntur, monente **LEYSERO Sp. 26. m. 4.** adeoque ex ea ius ipsum diiudicandum est, non ex re illa quae accessorie saltem et minus principaliter tanquam

quam pignus interuenit. III Conspirant quoque hac in re quamplurima locorum statuta, quas exhibet, HOFFMANN *in diff. de communion. bonor. vera natur.* §. 3. n. 4. ex quibus apparet, omnes facultates, atque opes omniaque bona in commercio coniugum existentia tam praesentia quam futura, tam ex contractibus inter viuos quam vltimis voluntatibus obuientia, immo etiam nomina actiua et passiuia, hanc bonorum communionem continere.

Anceps quoque quaestio est, an communio bonorum tacite inter coniuges inita tollatur, coniugibus domicilium transferentibus ex loco in quo communio bonorum coniugalium vigeret, in alium vbi ea ignoratur? Non desunt rationes pro sententia negativa militantes. Enimvero per communionem bonorum tacite semel initam, bona coniugum indivisibilia reddita esse videntur, vid. MEVIVS P. IX. d. 157. adeoque ea semper retinere communium bonorum naturam. Deinde cum communionis huius effectus in eo consistat, ut vterque coniugum ius reale in bonis communibus consequatur, prono alveo fluere videtur, ut neuter coniugum alteri hoc ius facto suo auferre possit; Licet enim vxor maritum sequi teneatur, tamen eiusmodi domicilii mutatio minus damnosa ei esse de-

B

bet,

bet, cum mutatio domicilii tantum quoad actus futuros non autem quoad actus praeteritos a statutis soluat.

Sed bene observandum est, quod omnia pacta ineanantur, rebus sic stantibus, hinc nullum dubium est, quin eiusmodi communicio bonorum iterum tollatur, mutato domicilio, siquidem statuta quae communionem bonorum coniugalium probant, neutquam instar legis prohibitiuae habenda sunt, sed coniuges mutuo quoque dissensu ab ea recedere possunt, immo mutato domicilio eorum iura secundum noui domicilii, quod sibi elegerunt iura aestimanda sunt. Aliud dicendum, si pacto expresso communionem bonorum stabiliuerunt, hinc utique ius quaesitum quod utriusque coniugi ex iis competit, etiam facta domicilii mutatione durat.

Animus mihi quidem fuit plures proferre de hac materia quaestiones, sed temporis et loci huius spatio exclusus, non diutius id, cuius causa hanc adornavi seripcionem differre decet. Nimirum indicenda est sollemnis Dissertatio

VIRI PRAENOBILISSIMI ATQUE
CONSULTISSIMI

IOANNIS CHRISTIANI REINHARDI

ACADEMIAE IVLIAE CAROLINAE SECRETARII
ET FACULT. IVRID. ADIVNCTI,
MERITISSIMI

qui quam bene meritus ad summos in utroque iure honores adspiret, ex vitae cum laude peractae curriculo, quod more consueto exhibuit, apparet:

Quod Laelius apud Cicronem diserte monet, dignos esse tantum eos, amicitia, quibus inesset causa, cur diligenterentur, hoc profecto mihi met alta mente repositum manet, cum memoriam desideratissimorum parentum occasione curriculi vitae meae scriptionis reuoluerem longe gratissimam. Mihi enim felicitas contigit, a parentibus usuram huius lucis accepisse, qui ad omne studium ententantur, ut recta via educaver, qua in re maxima consistit ratio, ob quam parentibus praeprimis amicitiae visculo hauri infucato obstringamur; ut si ego iure meo sentientiam dissentientem habeo certe cordatiorem omnino neminem. Patre usus sum IOANNE REINHARDO, ex Pago Burgauio ad Salam propter Ienam pa-

rentibus varicolis ibidem degentibus oriundo, Tubicine
 postea facto in aula Blancoburgensi D. LVDOVICI
 RVDOLPHI DVCIS BRVNSVICENSIVM AC LV-
 NEBVRGENSIVM ad immortalitatem gloriosae memo-
 riae, qui cum post suscepti regiminis initium Guelpherby-
 tum A. MDCCXXXI. concessisset, parens eodem munere
 in aula Guelpherbytana ad annum usque MDCCXXXV
 functus fuit. Matrem habui dulcissimam REGINAM
 SOPHIAM LOEBERIAM, quae oppidum Lobedae simili-
 ter propter Ienam situm natale habuit solum, in quo auus
 maternus Adiuncti, seu pro more loquendi Superintendenten-
 tis specialis prouinciam tenebat. Blancoburgi cum XXIV
 Novembr. A. R. S. MDCCXVII hanc vitam saluta-
 rem, a teneris annis manuuctione domestica optimorum
 parentum studio fruebar. Hisce primordiis bonarum arti-
 um imbutus earundem quasi incunabulis continebar, usque
 ad A. MDCCXXVII ex quo Blancoburgensium scholae se-
 natoriae alumni annumerabar, in qua SIGLINGII Con-
 rectoris viri probi institutione usus sum. Quibus cum per
 aliquot annos tempus impenderem A. MDCCXXX effla-
 gitante parentum cura, quo me post paschale festum Wer-
 nigerodam conuerterem studiis ibidem ducentibus Rectore

EVSTA-

EVSTASIO, *Correctore* CAROLO SCHÜTZIO *incubui*.
Anno vero MDCCXXXV *ad* Guelpherbytanum *accessi* Ly-
ceum. *Nec ibi* mihi *defuere* *viri* et *probitatis* et *doctrinae*
laude *conspicui*, *quibus* *ducibus* *bonarum* *artium* *studium*
sectabar, *Rectore* CORDESIO et *Correctore* SALIGIO
quorum *institutionibus* *tam* *diu* *fretus* *vsque* *dum* *men-*
se *Martio* *A.* MDCCXXXVII *Helmstadium* *inuiserem*:
hic *vero* *scholasticis* *studiis* *finem* *imponerem*. *Anno*
MDCCXXXIX *albo* *civium* *academicorum* *Vicerectore*
Magnifico B. PETRO GERIKE *in* *scribebar*. *Mox* *adi-*
tus *patebat*, *tam* *publicis* *quam* *privatis* *interesse* *praele-*
ctionibus *mathematicis* *et* *philosophicis* *Celeberrimi* *et* *post*
fata *etiam* *venerandi* IOANNIS NICOLAI FROESII.
Iactis *tanto* *viro* *duce* *solidiorum* *scientiarum* *fundamentis*
haur *aliter* *armis* *instructo* *consilium* *adevat* *descendendi* *in*
campum *totius* *iurisprudentiae* *amplissimum*. *Faces* *prae-*
ferabant, IOANNES PAVLLVS KRESSIVS, IOANNES
 GVILIELMVS DE GOEBEL, *et* FRANCISCVS CARO-
 LVVS CONRADI *quos* *praeceptorum* *in* *quavis* *iuris* *parte*
nomine *insignire* *in* *deliciis* *habeo*, *at* *memoria* *eorum* *apud*
aviditos *nunquam* *erit* *intermoritura*.

Superato academico scientiarum curriculo in for-
 sam causas dicere coepissem, anno qui tunc agebatur
 MDCCXLV collegii ICtorum Actuario emerito adiunge-
 bar, eoque vita defuncto A. MDCCXLIX. Actuarii vices
 plenarie collatas accipiebam. Interiecto aliquot annorum
 Spatio nempe A. MDCCCLI pro obtinenda in foro academi-
 co agendi causas licentia, explorationis instituendae pro-
 fectuum in iure factorum ergo quaestiones sustinui B. TOP-
 PII et B. MENCKENII ICtorum et Pactorum aeternum
 colendorum. Quo peracto negotio Prorectore Magnifico
 D. BERTLINGIO publico diplomate receptus fui. Nec
 defuit porro summi Numinis singularis prospicientia quae
 omnibus consiliis auspiciato adfuit. Ultima enim Ianuarii
 MDCCCLXI huius Academiae Secretarius ut aiunt factus,
 postmodum d. XVIII Aprilis eiusdem anni ICtorum colle-
 gio ex decreto et iussu clementissimo SERENISSIMI PRIN-
 CIPIS ET DOMINI, DOMINI CAROLI DUCIS
 BRUNOVICENSIVM AC LVNEBVRGENSIVM, MA-
 GNANIMI GLORIOSISSIMI, NVTRITORIS HVIVS
 ACADEMIAE ET OMNIVM SCIENTIARVM INDVL-
 GENTISSIMI CVIVS ne cogitanda quidem gratia bene-
 ficium adsequar, adscriptus fui. Si quid maius homini
 iucum-

incumbat, quam quod sibi commendatum habeat beneficium Dei, memorem esse innumerabilium; deinde vero amicitiam recolere parentum dulcissimam et amicorum memoriam, ego certe hac occasione idem publice profiteri sanctissimum esse duxi.

Ad summos itaque in utroque iure honores aspirans, desiderio eius honestissimo annuentes lubentissime diem examinibus consuetis diximus, in quibus talem etiam se praestitit Vir Consultissimus, qualem sperabamus, ita, ut nulli dubitaremus promerita eruditionis praemia ei decernere, eumque voti sui competentem facere. Nihil iam ad rite obtinendos honores doctorales, superest, quam ut pro aditu ad supremos in utroque iure honores sibi concedendo, publice ritumque solemnem disputationem quam inauguralem vocant, instituat. Fiet hoc d. xxxi huius mensis, quo me praeside dissertationem inauguralem, *de pactis dotalibus ob superuenientiam liberorum hauri tollendis*, habebit. Ut igitur hunc actum, **MAGNIFICVS ACADEMIAE PRORECTOR, ILLUSTRISSIMVS COMES, PATRES ACADEMIAE CONSCRIPTI, HOSPITES, CIVES**

CIVES GENEROSISSIMI, NOBILISSIMI praesentia
sua honorifica exornare velint, humanissime et per-
officiose rogo. P. P. Helmstadii Saxonum
d. xxx Decembr. MDCCLXIV.

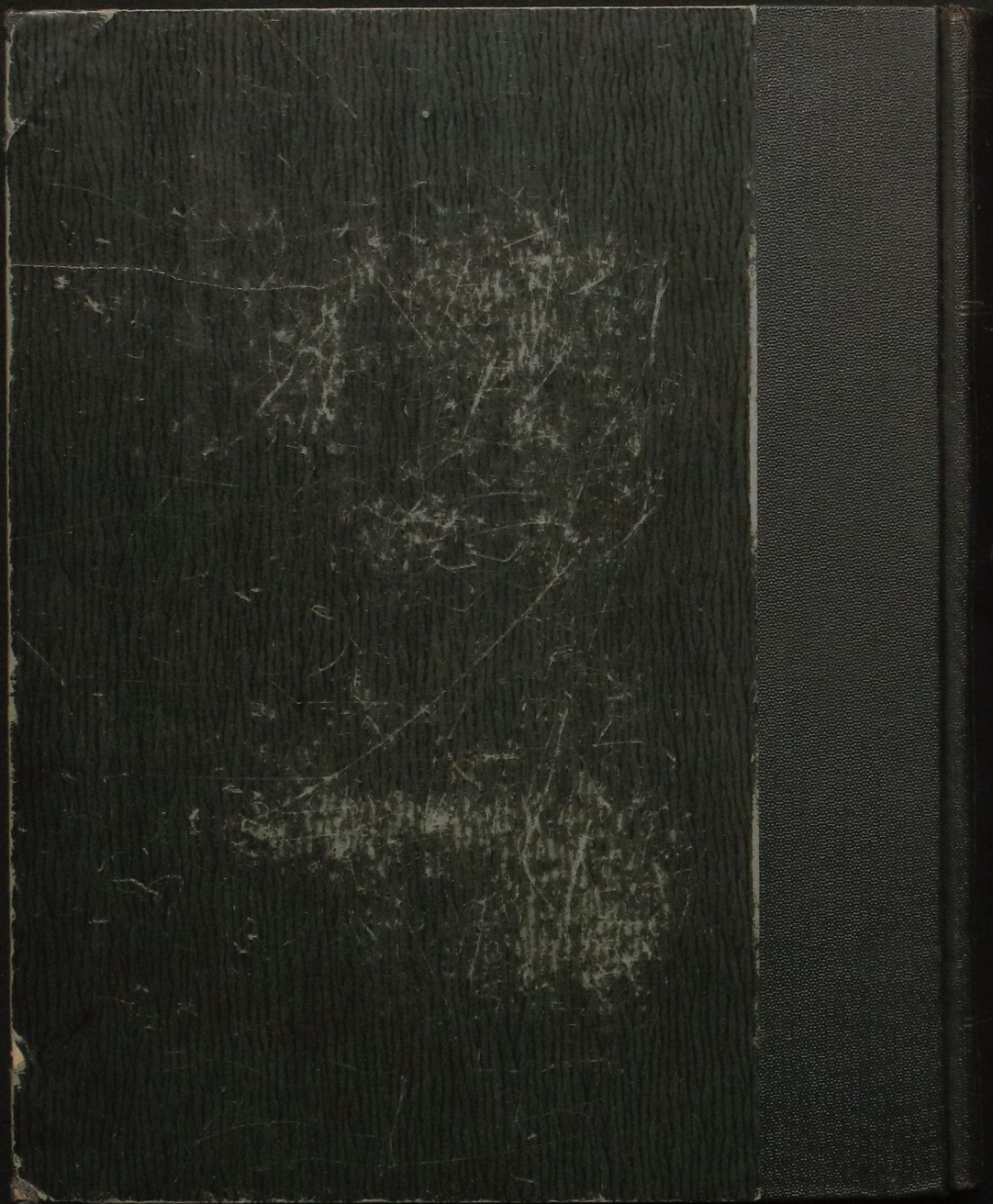
ULB Halle
005 350 883

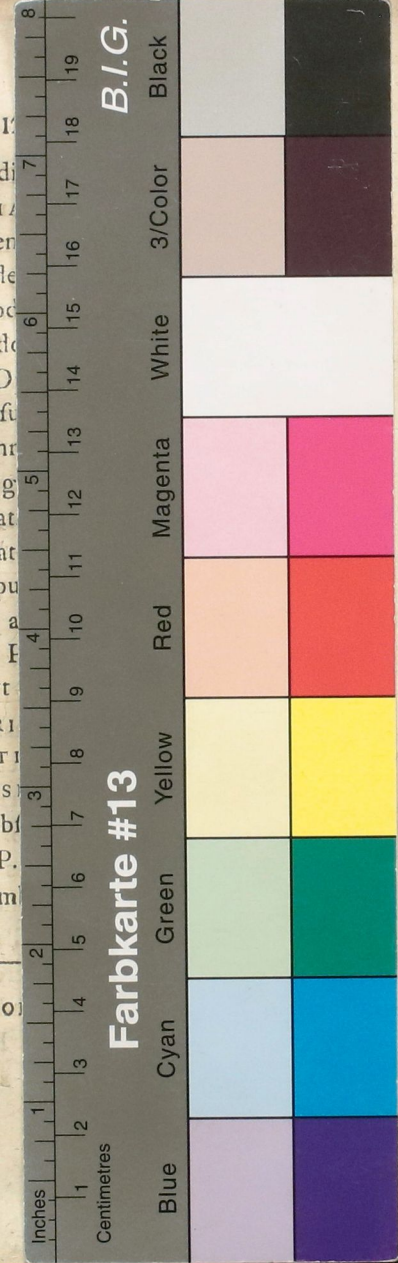
3

WIP

25

1764,3

3/

P. 124

ORDINIS IVRIDICI
IN
ACADEMIA IVLIA CAROLINA
DECANVS
D. IO. FRIDERICVS EISENHART

VIRI
PRAENOBILISSIMI ATQVE CONSVLTISSIMI
IOANNIS CHRISTIANI REINHARD

ACADEMIAE IVLIAE CAROLINAE SECRETARII
ET FACVLTATIS IVRIDICAE

ADIVNGTI
SOLEMNIA INAUGVRALIA INDICIT

SIMVLQVE
DE
NATVRA ET INDOLE COMMVNIONIS BONORVM
INTER CONIVGES TACITE INITAE
PAVCA DISSERT.

